

سجاد مختاری

آزمون ۱ اردیبهشت دوپینگ

پلاس انسانی

چینش ۱

۵۸۲۴۳۲۳

بہار

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۱ خطای برون‌یابی برابر است با قدر مطلق تفاضل مقدار واقعی و مقداری که از روش برون‌یابی به‌دست آمده است.

۲. گزینه ۴ تکرار یک ویژگی در سری زمانی را الگو می‌نامند.

۳. گزینه ۴ از فرمول زاویه بین دو نیم‌خط متوالی داریم:

$$16 = \frac{36^\circ}{22.5^\circ} = \text{تعداد متغیرها} \Rightarrow 22.5^\circ = \frac{36^\circ}{\text{تعداد متغیرها}} \Rightarrow \text{زاویه بین دو نیم‌خط متوالی} = \frac{36^\circ}{16}$$

۴. گزینه ۲ در نمودار حبابی شعاع دایره‌ها متناسب با جذر مقادیر متغیر سوم است. بنابراین شعاع مربوط به مشاهده B به شعاع مشاهده D برابر است با:

$$\frac{r_B}{r_D} = \sqrt{\frac{x_3(B)}{x_3(D)}} \\ = \sqrt{\frac{6}{0.375}} = \sqrt{16} = 4$$

۵. گزینه ۱ برای داده‌های ۸, ۶, ۴, ۴, ۳, ۴ با توجه به اینکه اختلاف زیادی با هم ندارند بهتر است خط فقر را به روش نصف میانگین محاسبه کنیم.

$$\bar{x} = \frac{3 + 4 + 4 + 5 + 6 + 8}{6} = \frac{30}{6} = 5$$

$$\text{خط فقر} = 5 \div 2 = 2.5$$

برای داده‌های ۷۰, ۴, ۳, ۲, ۱, ۱ با توجه به اینکه اختلاف بین داده‌ها بسیار زیاد است بهتر است خط فقر را به روش نصف میانه به دست آوریم.

$$1, 1, 2, 3, 4, 70$$

$$\frac{2+3}{2} = 2.5$$

$$\text{خط فقر} = 2.5 \div 2 = 1.25$$

$$\text{اختلاف دو خط فقر} = 2.5 - 1.25 = 1.25$$

۶. گزینه ۳ ابتدا به کمک درون‌یابی خطی، تعداد دانشجویان دختر و پسر را در سال ۹۶ به دست می‌آوریم:

دانشجویان دختر (درون‌یابی بین دو نقطه (۹۷, ۶۳۰۰) و (۹۵, ۷۹۰۰))

$$m = \frac{6300 - 7900}{97 - 95} = \frac{-1600}{2} = -800, y = mx + h$$

$$y = -800x + h \xrightarrow{(95, 7900)} 7900 = -800 \times 95 + h$$

$$\Rightarrow h = 7900 + 95 \times 800$$

تعداد دانشجویان دختر در سال ۹۶:

$$y = -800 \times 96 + 95 \times 800 + 7900 \Rightarrow y = 7900 - 800 = 7100$$

دانشجویان پسر:

$$m = \frac{5600 - 6000}{97 - 95} = \frac{-400}{2} = -200, y = mx + h$$

$$y = -200x + h \xrightarrow{(95, 6000)} 6000 = -200 \times 95 + h \Rightarrow h = 6000 + 200 \times 95$$

$$\xrightarrow{\text{سال ۹۶}} y = -200 \times 96 + 200 \times 95 + 6000$$

$$\Rightarrow y = 200 \times (-1) + 6000 \Rightarrow y = 5800$$

$$\text{درصد دانشجویان دختر} = \frac{7100}{7100 + 5800} = \frac{7100}{12900} = 0.55 = 55\%$$

۷. گزینه ۱ ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم؛ چون تعداد فرد است داده وسطی برابر میانه است.

$$\begin{array}{cccccccccccccccc} & & & & & & \text{میانه} & & & & & & & & & & & \\ & & & & & & \uparrow & & & & & & & & & & & \\ 4 & - & 6 & - & 9 & - & 10 & - & 12 & - & 12 & - & 12 & - & 16 & - & 19 & - & 20 & - & 20 & - & 24 & - & 25 & - & 29 & - & 29 \end{array}$$

$$A \text{ زاویه } \frac{f}{N} \times 360^\circ = \frac{4}{15} \times 360^\circ = 96^\circ \Rightarrow 12, 12, 12, 16: \text{داده‌های دسته } A$$

۸. گزینه ۴ متغیر سوم در نمودار حبابی متناسب با مساحت دایره‌ها می‌باشد.

۹. گزینه ۱

$$\begin{aligned} 100 \times \frac{\text{هزینه در سال مورد نظر}}{\text{هزینه در سال پایه}} &= \text{شاخص بهای پوشاک و کفش} \\ \Rightarrow 100 \times \frac{\text{هزینه در سال ۹۳}}{\text{هزینه در سال ۹۰}} &= \text{شاخص سال ۹۳} \end{aligned}$$

هزینه در سال ۹۳ x_1

$$\Rightarrow 240 = \frac{x_1}{150} \times 100 \Rightarrow 100x_1 = 240 \times 150 \Rightarrow x_1 = 360 \text{ هزار تومان}$$

هزینه در سال ۹۶ x_2

$$\text{هزار تومان } 480 = x_2 \Rightarrow \frac{x_2}{150} \times 100 = 320 = \text{شاخص سال ۹۶}$$

$$\text{تومان } 120000 = 360000 - 480000 = \text{اختلاف هزینه پوشاک و کفش در سالهای ۹۶ و ۹۳}$$

۱۰. گزینه ۴ ابتدا وزن اولیه انگور را به دست می آوریم:

با توجه به آنکه ۸۰ درصد کل انگور برابر ۱۶۰ کیلوگرم است، داریم:

$$\begin{aligned} \frac{160}{\text{وزن کل انگور}} &= \frac{80}{100} \Rightarrow \text{وزن کل انگور} = \frac{100 \times 160}{80} = 200 \Rightarrow \text{وزن انگور باقی مانده} = 200 - 160 = 40 \text{ کیلوگرم} \\ \frac{50}{\text{وزن موز باقی مانده}} &= \frac{100}{200} \Rightarrow \text{وزن موز باقی مانده} = 100 \text{ کیلوگرم} \\ \frac{5}{\text{وزن سیب باقی مانده}} &= \frac{100}{200} \Rightarrow \text{وزن سیب باقی مانده} = 10 \text{ کیلوگرم} \\ \frac{60}{\text{وزن گلابی باقی مانده}} &= \frac{100}{200} \Rightarrow \text{وزن گلابی باقی مانده} = 120 \text{ کیلوگرم} \\ \text{کلوزن میوه های باقی مانده} &= 40 + 100 + 10 + 120 = 270 \text{ کیلوگرم} \end{aligned}$$

۱۱. گزینه ۳

$$x + 2y = x + 10^\circ \Rightarrow 2y = 10^\circ \Rightarrow y = 5^\circ$$

$$x + 2y = 2x - 2y \Rightarrow x + 10^\circ = 2x - 10^\circ \Rightarrow x = 20^\circ$$

$$\Rightarrow \text{تعداد متغیرها} = \frac{36^\circ}{30^\circ} = \frac{36^\circ}{30^\circ} = 12 = \text{زاویه بین دو شعاع متوالی}$$

۱۲. گزینه ۱ با توجه به رابطه زیر که برای محاسبه زاویه مرکزی تعداد افراد پیر است، داریم:

$$\begin{aligned} \frac{\text{زاویه مربوط به افراد پیر}}{\text{فرایوانی افراد پیر}} &= \frac{\text{فرایوانی کل}}{360^\circ} \\ \frac{x}{3} + \frac{1}{5} + \frac{5}{x} &= \frac{36^\circ}{360^\circ} \Rightarrow \frac{x}{9+x} = \frac{1}{10} \Rightarrow 10x = 9+x \Rightarrow 10x - x = 9 \Rightarrow 9x = 9 \Rightarrow x = 1 \end{aligned}$$

۱۳. گزینه ۴ چون میانه داده ها برابر ۲۴/۵ است، پس تعداد داده ها باید زوج باشد و از میانگین دو داده ۲۴ و ۲۵ به دست آید پس تعداد نقاط روی ۲۵ باید ۲ باشد.

$$\begin{aligned} \Rightarrow \bar{x} &= \frac{2 \times 21 + 3 \times 22 + 3 \times 23 + 2 \times 24 + 2 \times 25 + 3 \times 26 + 4 \times 27 + 28}{2+3+3+2+2+3+4+1} \\ \Rightarrow \bar{x} &= \frac{42+66+69+48+50+78+108+28}{20} = \frac{489}{20} = 24,45 \end{aligned}$$

۱۴. گزینه ۲

ابتدا جمعیت فعال، تعداد شاغلین و بیکاران را محاسبه می کنیم:

$$\frac{80}{100} \times 50 = 40 \text{ میلیون نفر جمعیت فعال}$$

$$\frac{60}{100} \times 40 = 24 \text{ میلیون نفر نیز شاغل اند}$$

$$40 - 24 = 16 \text{ میلیون نفر بیکارند}$$

$$\text{تعداد بیکاران} \times 100 = \text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت فعال}}{\text{جمعیت فعال}}$$

فرض کنیم x تعداد شغل های جدید باشد:

$$10 = \frac{16-x}{40} \times 100$$

$$16 - x = 4 \Rightarrow x = 12$$

۱۵. گزینه ۲

با توجه به فرمول داریم:

$$[0.4 \times (\text{میانگین تعداد کلمات در هر جمله} + \text{درصد کلمات دشوار})] = \text{شاخص پایه آموزش}$$

$$\Rightarrow [(20 + 12) \times 0.4] = [12.8] = 12$$

۱۶. گزینه ۲

با توجه به فرمول شاخص پایه آموزش داریم:

$$x \text{ می‌تواند } 4 = [0.4 \times (x + 5x)] \Rightarrow [0.4 \times (\text{میانگین کلمات هر جمله} + \text{درصد کلمات دشوار})] = \text{شاخص پایه آموزش}$$

گزینه‌ها را در رابطه آخر امتحان می‌کنیم.

$$\text{گزینه (۱): } 5x = 12 \Rightarrow x = \frac{12}{5} \Rightarrow [14.4 \times 0.4] = 5$$

$$\text{گزینه (۲): } 5x = 10 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow [12 \times 0.4] = 4$$

با بررسی سایر گزینه‌ها، تنها گزینه درست گزینه «۲» است.

۱۷. گزینه ۲

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم و میانه را به دست می‌آوریم:

$$2.5, 3, 5, 6, 7, 8, 8.5, 12.5 \quad \text{میانه} = \frac{6+7}{2} = \frac{13}{2} = 6.5$$

$$\text{خط فقر} = \frac{\text{میانه}}{2} = \frac{6.5}{2} = 3.25$$

۱۸. گزینه ۱ در نمودار جابجایی V_1 را روی محور افقی و V_2 را روی محور عمودی و V_3 را با مساحت دایره‌ای که در نقطه (V_1, V_2) رسم می‌شود نشان می‌دهیم. بنابراین دایره‌ای به مساحت ۲۰ و به مرکز نقطه $(173, 70)$ بیشترین مساحت را دارد.

۱۹. گزینه ۳ خط فقر بر حسب میانه برابر است با نصف میانه درآمد ماهانه افراد جامعه.

در این جامعه چون تعداد افراد زوج است، میانه برابر با میانگین دو داده وسطی است. بنابراین:

$$\frac{5000}{4} = 1250$$

$$\frac{4800}{3} = 1600, \frac{2400}{4} = 600$$

$$\frac{6000}{2} = 3000$$

$$600, 600, 600, 600, 900, 1250, \underbrace{1250, 1250}_{\text{میانه} = 1250}, 1250, 1600, 1600, 1600, 3000, 3000$$

$$\text{هزار تومان} = \frac{1250}{2} = 625 \quad \text{خط فقر}$$

۲۰. گزینه ۴ شاخص پایه آموزش به صورت زیر تعریف می‌شود، داریم:

$$[0.4 \times (\text{میانگین تعداد کلمات در هر جمله} + \text{درصد کلمات دشوار})] = \text{شاخص پایه آموزش}$$

حال با توجه به رابطه بالا داریم:

$$[0.4 \times (20 + 10) \times 0.4] = [30 \times 0.4] = [12] = 12$$

پس این کتاب برای پایه ۱۲م مناسب است.

۲۱. گزینه ۱ هـ می ش = U --

ب و ص ل = U --

۲۲. گزینه ۲ تلمیح بیت «ب»: اشاره به داستان عشق فرهاد به شیرین

تشبیه بیت «د»:

تشبیه دانه اشک به گهر (گوهر)

مشبه مشبه به

تناقض: بیت «الف»: این که دشنام یار در عین تلخ بودن، شیرین باشد، بیانی متناقض نما است.

استعاره بیت «ج»: نسبت دادن سر به فلک و این که فلک نتواند از دست افغان سعدی رها شود، تشخیص و استعاره مکتبه به شمار می‌رود.

۲۳. گزینه ۱ خواب برای مرداب ← استعاره / دشت شب ← اضافه تشبیهی

۲۴. گزینه ۱ بیت (الف): بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
- بیت (ب): آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - بلند بودن هجای پایان مصراع - ابدال - حذف همزه
- بیت (ج): بلند بودن هجای پایان نیم مصراع - قلب - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
- بیت (د): بلند بودن هجای پایان مصراع - آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - ابدال - حذف همزه
۲۵. گزینه ۲ بیت الف: لب اول (عضوی از صورت) و لب دوم (کنار): جناس تام
- بیت ب: تقابل سجع های متوازن در دو مصراع، آرایه ی موازنه را پدید آورده است.
- بیت ج: بدون ثروت، حشمت قارون را داشتن: تناقض
- بیت د: پرده برافکندن: کنایه از رسوا کردن
- بیت ه: «عزیز» ایهام دارد: ۱- ارجمند ۲- وزیر مصر
۲۶. گزینه ۴ الف: واژه ی «محمود» ایهام تناسب دارد: ۱. به معنای پسندیده، ۲. در معنای محمود غزنوی که با «ایاز» تناسب دارد.
- ج: عبارت «چشم داشتن» کنایه از انتظار داشتن است.
- د: ترکیب «کیمیای عزت» تشبیه بلیغ اضافی است.
- ه: بیت به داستان «در آتش افکندن ابراهیم» تلمیح دارد.
- ب: «لباس بودن عریانی» تناقض دارد.
۲۷. گزینه ۱ ۱- وزن بیت (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) است هجای ۱۱ مصراع اول (ب) کوتاه است و هجای ۱۴ مصرع اول و مصرع دوم بلند است؛ هجای کوتاه به بلند و هجای بلند به کوتاه تبدیل می شود.
- ۲- وزن (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن): هجای ۴ مصرع دوم (و) کوتاه است باید به بلند تبدیل شود. تبدیل بلند به کوتاه دیده نمی شود.
- ۳- با دل روشن در این ظلمت سرا افتاده ام نور مهتابم که در ویرانه ها افتاده ام
- وزن: (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) هجای سوم (ل) مصرع اول کوتاه است به بلند تبدیل می شود.
- ۴- وزن (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) هجای پنجم مصرع اول (د) باید به بلند تبدیل شود.
۲۸. گزینه ۳ گزینه ۱: هجای ۶ تبدیل بلند به کوتاه (یی)، هجای ۷ تبدیل کوتاه به بلند (ی)
- گزینه ۲: هجای ۴ تبدیل بلند به کوتاه (گی)، هجای ۵ تبدیل کوتاه به بلند (ی)
- گزینه ۳: فقط در هجای سوم هجای بلند به کوتاه تبدیل می شود (سو)
- گزینه ۴: هجای اول (سو) بلند است به کوتاه تبدیل می شود. هجای دوم (ی) کوتاه به بلند تبدیل می شود.
۲۹. گزینه ۳ حذف همزه در گزینه ها به ترتیب
- ۱- هجای ۷ مصراع اول، هجای ۱۰ مصراع دوم (چش، مَز)، (بل بُ لَز گل)
- ۲- هجای ۱۰ مصراع دوم؛ سایر همزه ها هنگام خواندن حذف نمی شود. (غل غُ لَز گل)
- ۳- هجای ۶ و ۱۱ مصراع اول و ۱۰ مصراع دوم (گُ لِن دا)، (پِه لَو ست)، (مُ لَز گل)
- ۴- هجای ۴ و ۱۰ مصراع دوم (ماهیبست) (کا کُ لَز گل)
۳۰. گزینه ۲ در ترکیب های گل افشانی، وقت عشق آمد، جهالت آور و شهر آشوب، حذف همزه صورت گرفته است.
۳۱. گزینه ۲ تنها در گزینه ۲ تضاد وجود دارد. میان واژه های «گل و خار»
۳۲. گزینه ۳ در مصراع اول گزینه ۳، در هجای آخر همزه «است» در تلفظ حرف «ر» ادغام می شود و به صورت «دی / گ / رست» خوانده می شود.
- تشریح سایر گزینه ها:
- گزینه ۱: در این گزینه در مصراع اول قبل از همزه، مصوت قرار گرفته است که در این صورت حذف همزه صورت نمی گیرد. «نام او»
- گزینه ۲: در این گزینه نیز مانند گزینه قبل، همزه بعد از یک حرف صدا دار (مصوت) قرار گرفته است؛ لذا حذف همزه صورت نمی گیرد. «کشته او»، «جان ابد»، «چه آسان» و «شده است»
- گزینه ۴: در این گزینه نیز قبل از همزه، مصوت بلند قرار گرفته است، پس حذف همزه صورت نمی گیرد. بازجو آن
- (کد اسمارت: ۵۹۵۳۰۲)
۳۳. گزینه ۲ بیت «ب» در مصراع اول تغییر کمیت مصوت بلند دارد: در «بردی»
- — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — —
- بیت «ج» نیز در مصراع اول تغییر کمیت مصوت بلند دارد: در «بیچارگی»
- — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — —
۳۴. گزینه ۱ گزینه ۱: نخست از، زاید از، از آن، شاخ اندر، اندر آویزد: ۵ حذف همزه
- بررسی سایر گزینه ها:
- گزینه ۲: هفت اختر، کاین: ۲ حذف همزه
- گزینه ۳: از آن، از آن جاست: ۲ حذف همزه
- گزینه ۴: نگار آمد، یار اندر، کنار آمد: ۳ حذف همزه
۳۵. گزینه ۲ بررسی سایر گزینه ها:
- د) تضاد: جمعیت و آشفته گی
- ب) پارادوکس، عزیز کردن با دشنام
- ج) تشبیه: دکان عشق

الف) آسمان، جمع مشتاقان را پریشان می‌کند: استعاره و تشخیص

۳۶. گزینه ۲ عشق همچون سرزمینی است. «چشم دل» و «فرق فرقدان» و «گردش آسمان» اضافه استعاره است.

۳۷. گزینه ۲ در گزینه ۱ «سپل فنا» و «خانه عمر» دو تشبیه بلیغ اضافی هستند. در گزینه ۲ «که پاسخ صحیح است» «میگون» «آسمان گون» «گلگون» «زعفران گون» چهار تشبیه هستند. در گزینه ۳ «هر مصرع حاوی یک تشبیه است در مصرع اول «عمر» به «ابر نوبهاران» و در مصرع دوم «دیده» (چشم) به «سپل کوهساران» تشبیه شده است، در گزینه ۴ «جوشن غفلت» و «تیر سخن» دو تشبیه بلیغ اضافی هستند، همانطور که مشاهده می‌شود در گزینه ۲ «چهار تشبیه و دیگر گزینه‌ها دو تشبیه وجود دارد.

۳۸. گزینه ۳ گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ سروده هاتف اصفهانی است و وی مصرع «ز دو دیده خون فشام ز غمت شب جدایی» (گزینه ۳) را از غزل فخرالدین عراقی در شعر خود تضمین کرده است.

۳۹. گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «آهو (حیوان وحشی) - آهو (عیب)

گزینه ۲: «بهشت (رها کردن) - بهشت (جنت)

گزینه ۳: «نهاد (سرشت، درون) - نهاد (قرار داد، گذاشت)

۴۰. گزینه ۲ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: «باز: ۱ - گشوده / ۲ - دوباره

گزینه ۲: «مردم: ۱ - آدمیان / ۲ - مردمک چشم

گزینه ۳: «قلب: ۱ - دل / ۲ - سکه قلبی

گزینه ۴: ندارد.

۴۱. گزینه ۴ در گزینه ۴: «بین واژه‌های «طاعت و بضاعت» سجع مطرف وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «واژه‌های «نرسد و برسد» سجع متوازی دارند.

گزینه ۲: «واژه‌های «حصول و دخول» با هم سجع متوازی می‌سازند.

گزینه ۳: «واژه‌های «بشویم و نگویم» سجع متوازی دارند.

۴۲. گزینه ۱ تشخیص: بخت، تو را فریب دهد. / تشبیه: خواب عدم / حس آمیزی: شکر خواب و خواب تلخ

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «کوه قاف حقیقت: اضافه تشبیهی؛ من سیمرغ کوه قاف حقیقت هستم، تشبیه بلیغ اسنادی دارد.

گزینه ۳: «شیرین سخن: حس آمیزی

گزینه ۴: «نرم گفتن و سخن گرم: حس آمیزی

۴۳. گزینه ۳ در این گزینه مفهومی مقابل «صبر» ذکر شده است حال آنکه سایر گزینه‌ها بر «صبر» تأکید دارند.

۴۴. گزینه ۲ اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر، عاطفه است.

۴۵. گزینه ۲ مفهوم بیت، این است که عاشق پس از اسیر عشق معشوق شدن، دیگر توان جدا شدن از وی را نخواهد داشت. در سایر ابیات چنین بیان شده است که اگر عاشق توسط معشوق رنجیده شود، از او جدا خواهد شد و به او مقید نخواهد ماند.

۴۶. گزینه ۴ مفهوم مشترک ابیات: تواضع و فروتنی موجب کمال است.

مفهوم بیت گزینه ۴: «هر ترقی و پیشرفتی، تنزل و سقوط را در پی دارد.

۴۷. گزینه ۳ به ترک تعلقات و دل کردن از دنیا دعوت می‌کند نه جاه‌طلبی.

مفهوم مقابل سایر ابیات درست آمده است.

۴۸. گزینه ۲ گاهی سکوت در جایی که کلام و گفتگو کمکی نمی‌کند، بهترین کار است. در اینجا فرد دین‌دار به دلیل این که در مقام بحث نتوانسته بود به خوبی استدلال کند، ترجیح داده که حداقل سکوت کند.

۴۹. گزینه ۱ مفهوم گزینه ۱: «بی‌وفایی و بی‌رحمی جهان

ستایش سخن پیران و لزوم پیروی از پیران دل‌آگاه، مفهوم مشترک سایر ابیات است.

۵۰. گزینه ۱ در این سوال احتمالاً طراح محترم ابیات «الف، ج و د» را بر اساس این دو مفهوم که «سرنوشت و بخت بد تغییرپذیر نیست» هم مفهوم دانسته‌اند؛ اما اولاً بیت «ج» خیلی با مفهوم بخت سیاه و سرنوشت بد هماهنگ نیست (گلی که به چشمه خورشید سر بکشد، هر چه باشد، بدبخت نیست!) و ثانیاً اگر به مفهوم ابیات دقت کنیم، هر پنج بیت، اشتراک‌هایی اساسی با هم دارند که نتیجه می‌گیریم سوال جواب مشخصی ندارد:

الف) بخت من سیاه بود و با گریه دائمی هم نتوانستم سیاهی بخت خود را علاج کنم، همان‌طور که زاغ پره‌های سیاه دارد و هر چه باران بر او ببارد، پره‌هایش سپید نمی‌شود.

ب) مجنون و عاشق، همواره در زنجیر است؛ همان‌طور که موج، جزئی از آب روان است.

ج) گلی که توسط باغبان تربیت نشده باشد، اگر به خورشید هم برسد باز هم خودرو محسوب می‌شود.

د) اگر بخت بد باشد، هر قدر هنر هم داشته باشی، به کار نمی‌آید.

ه) نصیحت و اندرز بر انسان گران‌جان تأثیری ندارد، همان‌طور که پای خوابیده را با فریاد نمی‌توان بیدار کرد.

ملاحظه می‌کنید که در همه ابیات، یک امر ذاتی و طبیعی (مانند بخت، گران‌جانی، زنجیر بر پای داشتن و خودرو بودن) وجود دارد که نمی‌توان آن را با تربیت و تلاش، تغییر داد؛ بنابراین، تمامی ابیات دقیقاً هم مفهوم‌اند و تفاوت جزئی هم نمی‌توان در آن‌ها یافت.

۵۱. گزینه ۱ اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار، ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند، جامعه جهانی با چالش‌های درون فرهنگی مواجه خواهد شد.

۵۲. گزینه ۳ تشریح عبارت‌های نادرست:

(الف) آباء کلیسا با رویکرد دنیوی خود نوعی دنیاگرایی و سکولاریسم عملی را دنبال می‌کردند.

(ج) رویکرد سکولار ابتدا از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود.

(د) حقوق فطری الهی انسان با نظر به ابعاد و نیازهای معنوی و دنیوی انسان با دو ابزار معرفتی وحی و عقل شناخته می‌شد.

۵۳. گزینه ۱ گزینهٔ «۱»: نادرست - درست

گزینهٔ «۲»: درست - درست

گزینهٔ «۳»: نادرست - نادرست

گزینهٔ «۴»: درست - نادرست

تشریح عبارات نادرست:

مشکلات و مسائل اجتماعی بیرون از دایرهٔ نفوذ و تأثیر ما نیستند و این‌گونه نیست که فقط افراد خاصی مثل مسئولان و مدیران بتوانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند.

تأکید افراطی بر نظم اجتماعی موجب سرکوب روحیهٔ خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود.

۵۴. گزینه ۳ - شبکه‌های عظیم اطلاعاتی

- نظر مخالفان نظم نوین جهانی

- شکل‌گیری بازارهای مشترک منطقه‌ای

- کانون‌های ثروت و قدرت

۵۵. گزینه ۴ نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان

ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند.

۵۶. گزینه ۳ - سربازان جنگ‌های نامنظم به سبب انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنوی‌شان، توانی فراتر از نظم موجود به‌دست می‌آورند.

- انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند؛ بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند.

- انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و اخلاق‌گریزی، ذیل ارزش‌زدایی تفسیر می‌شوند.

۵۷. گزینه ۱ ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب دارد.

شکل‌گیری پیمان‌های منطقه‌ای، مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر را نشان می‌دهد.

۵۸. گزینه ۲ در هر دورهٔ تاریخی جوامع مختلف و شبکهٔ روابط میان آن‌ها، جامعهٔ جهانی را می‌سازد.

ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف موجب می‌شود جامعهٔ جهانی حالت‌های متفاوتی به‌خود بگیرد.

اگر فرهنگ‌های غالب و اثرگذار فاقد ویژگی‌های مطلوب باشند، جامعهٔ جهانی با چالش‌ها و تضادهای درونی مواجه می‌شود.

۵۹. گزینه ۴ رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا

کنند.

کشورهای غربی برای تأمین منافع اقتصادی خود نیازمند درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند.

۶۰. گزینه ۳ - ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.

- توسعهٔ صنعت ارتباطات، فاصله‌های زمانی و مکانی را کوتاه و جهان را کوچک کرده و آن را به‌صورت دهکده‌ای واحد درآورده است.

- برخورد استعماری غرب، جوامع غیرغربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار داد.

۶۱. گزینه ۴ اخلاق‌گریزی ← فجایع تاریخی در بین توسعه‌یافته‌ترین کشورها (ب)

رویکرد تبیینی ← بر آن‌چه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن‌چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد. (د)

خلاقیات‌زدایی ← یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی (الف)

نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← اراده و ارزش در کنش مهم است ولی تابع آگاهی است. (ج)

۶۲. گزینه ۳ تأکید افراطی بر ساختارهایی اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است صرفاً آن را رعایت می‌کنند.

۶۳. گزینه ۳ پیش از استعمار، اقتصاد کشورهای غیرغربی اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به گونه‌ای مستقل بود، اما در دوران استعمار، اقتصاد کشورهای استعمار شده و تحت نفوذ،

برای رفع نیازهای اقتصادی کشورهای غربی، به تدریج تغییر یافت و ویژگی‌های خاصی پیدا کرد.

به‌دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعمار زده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود.

۶۴. گزینه ۲ میزان تأثیرگذاری همهٔ اعضای جامعه یکسان نیست و صاحبان برخی مشاغل و مسئولیت‌ها، نسبت به سایرین اثرگذاری بیشتری دارند.

۶۵. گزینه ۲ تشریح عبارت نادرست:

(ب) دولت-ملت‌های جدید خود را نه با هویتی دینی بلکه با ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی و خصوصاً نژادی و قومی می‌شناختند.

۶۶. گزینه ۴ ما اطلاعات روان‌شناختی معنادار را در حافظه نگهداری می‌کنیم.

۶۷. گزینه ۲ کارکرد دوم توجه گوش‌به‌زنگی است که زمان آن نامشخص است.

در جست‌وجو به‌دنبال یافتن یک محرک مکانی در زمینه یا بافت مکانی هستیم.

۶۸. گزینه ۴ انتخاب محرک خاص، از بین محرک‌های بی‌شمار پیرامون ما، توجه نام دارد.

۶۹. گزینه ۳ انتخاب یک یا چند محرک احساس شده به مفهوم توجه اشاره می‌کند. تفکر همان فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه است. ادراک نیز از فرایندهای شناخت پایه محسوب

می‌شود.

۷۰. گزینه ۳ به توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دورهٔ زمانی طولانی، گوش به زنگی می‌گویند. مهم‌ترین عامل گزارش نکردن محرک در گوش به زنگی، خستگی می‌باشد.

۷۱. گزینه ۴ عامل دوم منابع توجه، اطلاعات موجود در حافظه و عامل سوم، سبک پردازش افراد و انتظارات آن‌هاست. به‌واسطه ادراک، محرک‌های بیرونی به اطلاعات روان‌شناختی معنادار تبدیل می‌شود.
۷۲. گزینه ۴ انجام دادن چند تکلیف همزمان، کارایی توجه را کاهش می‌دهد؛ بنابراین برای ساماندهی توجه باید از انجام همزمان چند فعالیت پرهیز شود.
۷۳. گزینه ۴ گزینه «۴» مربوط به سؤال‌های سبک زندگی نمی‌باشد.
۷۴. گزینه ۱ اگر شناخت محرک معینی تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک قرار گیرد، آماده‌سازی اتفاق می‌افتد.
۷۵. گزینه ۳ محرومیت حسی به دلیل آزارنده بودن آن، نوعی شکنجه تلقی می‌شود. مطالعات نشان می‌دهد که موجودات زنده، به‌خصوص انسان، نیاز به احساس دارند.
۷۶. گزینه ۲ بررسی عبارت نادرست: به کمک توجه یک یا چند محرک «احساس شده» را انتخاب می‌کنیم.
۷۷. گزینه ۴ وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یکنواخت ارائه شود، فرد به آن عادت می‌کند و احتمالاً تمرکز او بر روی موضوع کاهش می‌یابد. استراحت بین رانندگی، جاده را برای راننده‌ها از حالت یکنواختی و ثبات درمی‌آورد و در نتیجه، تمرکز آنها بیشتر می‌شود.
۷۸. گزینه ۱ تمایل به کامل دیدن اشیای ناقص، مؤید اصل تکمیل است. در دو شکل آورده شده به ترتیب ما تمایل داریم گربه ناقص (CAT) و پاندای ناقص را به صورت کامل ادراک کنیم.
۷۹. گزینه ۲ قسمت اول:
- گزینه «۱» به از دست دادن محرک هدف، گزینه «۲» و «۳» به هشدار کاذب و گزینه «۴» به رد درست اشاره دارد.
- قسمت دوم:
- گزینه «۱» به گوش به‌زنگی اشاره دارد. گزینه «۲» به جستجو کردن اشاره دارد که تابع تعداد عوامل منحصربه‌فرد و انحرافی است. گزینه «۳» نیز گوش به‌زنگی را می‌رساند و «۴» هم به ردیابی علامت اشاره دارد.
۸۰. گزینه ۳ مدرسه فاطمه مجموعه‌ای از خوبی‌ها و بدی‌هاست، اما فاطمه با توجه به پیش‌فرض خود تنها به ویژگی‌های منفی توجه می‌کند. روانشناسان برای تبیین انتخاب محرکی از میان دیگر محرک‌ها (توجه) سه عامل را پیشنهاد می‌کنند: (۱) تحریک حواس به وسیله محرک (۲) اطلاعات موجود در حافظه و (۳) سبک پردازش افراد و انتظارات آنها. در منبع سبک پردازش و انتظارات، فرد متناسب با انتظار خود، محرک‌ها را برای توجه انتخاب می‌کند. برای مثال در وضعیت تشریح‌شده در صورت سؤال، فاطمه به سبب داشتن پیش‌فرض منفی، انتظار عملکرد بد از طرف مدرسه داشته و مطابق انتظار خود تنها به این موارد توجه می‌کند.
۸۱. گزینه ۱ مفاهیم القرآن القیمه: مفاهیم ارزشمند قرآن. (رد سایر گزینه‌ها) // یُقرأ: فعل مجهول است، «خوانده می‌شود» (رد سایر گزینه‌ها) // «بِکَلِّ دَقَّةً»؛ با تمام دقت (رد سایر گزینه‌ها)
۸۲. گزینه ۳ زیرا طبق نکته: اسم اشاره در اول عبارت + اسم بدون (الْ) ← اسم بدون «ال» خبر است.
- در گزینه‌های دیگر به ترتیب «فی الصَّفِّ»، «أُثْهَات» و «یُقرَّان» خبر هستند.
۸۳. گزینه ۳ زیرا در این گزینه ضمیر «نا» با فعل امر آمده و مفعول است (به ما رحم کن) ولی در بقیه گزینه‌ها، «نا» با فعل ماضی آمده و فاعل است. (ترجمه گزینه‌ها: گرامی داشتیم، رفتیم، به پیشواز رفتیم)
۸۴. گزینه ۳ «أثر» خبر است. (مسجد امام، اثری قدیمی در استان اصفهان است.)
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: «الإمام»: مضاف‌إلیه
- گزینه «۲»: «قدیم»: صفت
- گزینه «۴»: «فی محافظه»: جارّ و مجرور
۸۵. گزینه ۴ تنها گزینه‌ای که فعل آن (یُعرف) مجهول است و دارای نائب فاعل می‌باشد، گزینه «۴» است.
۸۶. گزینه ۱ «حَلَوَاتٍ یَزِد» شیرینی‌های یزد (رد سایر گزینه‌ها) / «مَنَاطِقُهَا الصَّحَرَاوِیَّة» مناطق صحرائی آن (رد گزینه ۴)
- «مُحَف»: موزه (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «الْثَرَاتُ الرِّیقِیَّة»: میراث روستایی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «قرب رشت»: نزدیک رشت (رد گزینه ۴) / «ما أَجَمَلُ»: چه زیباست (رد گزینه ۴)
۸۷. گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۲»: «أَنْتَ الَّذِی»: تو کسی هستی، به‌درستی ترجمه نشده است (الَّذِی ترجمه نشده است).
- گزینه «۳»: «هَذَا الَّذِی»: این خواری، درست ترجمه نشده است.
- گزینه «۴»: «إِلِی مَا تَحِبُّ»: به آنچه دوست داری آن را، درست ترجمه نشده است.
۸۸. گزینه ۳ «هناک»: (در ابتدای جمله) وجود دارد / «عمق ظلام المحيط»: عمق تاریکی اقیانوس (رد سایر گزینه‌ها) / «أَسْمَاکُ مُضِیئَة»: ماهی‌هایی نورانی (رد گزینه ۲) / «أَشَاهِدُهَا»: آنها را مشاهده می‌کنم (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
۸۹. گزینه ۲ بعضی حیوانات: بعضی حیوانات (رد سایر گزینه‌ها) + با غریزه خود: بغیرنهایت (رد گزینه‌های ۳ و ۴) + گیاهان دارویی: الأعشاب الطبیّیة (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
۹۰. گزینه ۲ اسْتَخْرَجَ (فعل ماضی من باب «استفعال») / المَعْلَمُ (فاعل و مرفوع) / المَحْبُوبُ (صفت و مرفوع) / الْجَوَالُ (مفعول و منصوب) / مِنْ حَقِیقَتِهِ (جارّ و مجرور) / مضاف‌إلیه.
۹۱. گزینه ۲ حَسَبَ / یَقُولُوا / أَمَّا: فعل‌های معلوم، یُزْکُوا / یُفْتَنُونَ: فعل‌های مجهول
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه (۱): مُنِئْتُ: ماضی مجهول ولی کُنْتُ: فعل ناقصه بوده و نه معلوم است و نه مجهول!
- گزینه (۳): «تُكْشَفُ»: فعل مجهول است.
- گزینه (۴): «یُعرفُ» / «تُكْشَفُ»: فعل‌های مجهول هستند.
- نکته:
- به‌جز مضارع‌های سه باب گفته‌شده (یُفْعَلُ + یَفْعَلُ + یُفَاعِلُ) اگر هم مضارع دیگری با ضمه شروع شود، قطعاً مجهول است!

۹۲. گزینه ۴ با توجه به (هاتان الشاعرتان) که یک اسم مثنی مؤنث است، پس فعل مناسب برای آن «وَقَفَتَا» صحیح است.

۹۳. گزینه ۲ بعد از اسم اشاره اگر اسم «ال» دار بیاید، نمی‌تواند خبر باشد. در این گزینه «دافعوا» خبر از نوع جمله فعلیه است.

۹۴. گزینه ۱ سؤال از ما فعلی را می‌خواهد که امکان مجهول شدن را دارد. فعلی می‌تواند مجهول شود که دارای مفعول باشد.

«قَدَر» برای فعل «نَعرَف» مفعول است پس امکان مجهول شدن وجود دارد. ولی در سایر گزینه‌ها مفعول وجود ندارد.

۹۵. گزینه ۲ در مجهول کردن یک جمله، فاعل و کلمات متصل به آن حذف می‌شود (الطَّالِبُ المَسْرُورُونَ) و مفعول (مناظرَ جمیلَه) به جای فاعل قرار می‌گیرد که به آن نائب فاعل می‌گوییم و در انتها فعل با نائب فاعل باید تطابق داشته باشد. (اگر نائب فاعل جمع غیرانسان باشد فعل باید به صورت مفرد مؤنث بیاید که در اینجا با توجه به «مناظر» فعل به صورت (تُشاهد) صحیح است.) نکته: در مجهول کردن زمان فعل تغییر نمی‌کند.

۹۶. گزینه ۲ در این گزینه «يُفْرَحُ» فعل مضارع معلوم از باب «تفعیل» است که در حالت مجهول به شکل «يُفْرَحُ» می‌آید. / التلمیذُ: فاعل / المعلنین: مفعول به بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «يُسْتَعْمَلُ» فعل مجهول است.

گزینه ۳: «يُعَيَّنُ» فعل مجهول است.

گزینه ۴: «لَا يُسَاعَدُ» فعل مجهول است.

۹۷. گزینه ۳ در این گزینه «الأحرار» مضاف‌إلیه / «قُبُورُ» خبر درست هستند. حرکت گذاری در دیگر موارد صحیح است.

۹۸. گزینه ۳ سؤال از ما می‌خواهد عبارتی را بیایم که در آن، مفعول قبل از فاعل آمده باشد که در گزینه ۳، ضمیر «ی» در فعل رفعی مفعول است که قبل از فاعل (شیء) قرار گرفته است. (ناگهان چیزی مرا با قدرت به بالا برد.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاعل ضمیر مستتر «أنت» در «اجعل» و مفعول ضمیر «ی».

گزینه ۲: فاعل ضمیر مستتر «هو» در «أمر» و مفعول در «التبی».

گزینه ۴: «تیار» فاعل و «رجلاً» مفعول.

۹۹. گزینه ۲ ترکیب کامل جمله به صورت زیر است:

قیمه: مبتدا و مرفوع / كل: مضاف‌إلیه و مجرور / امرئ: مضاف‌إلیه و مجرور (کلمه بعد از «كل» همیشه مضاف‌إلیه است) / بأعمال: جار و مجرور / الحسنه: صفت برای اعمال و مجرور (بأعماله الحسنه: خبر برای «قیمه» است)

۱۰۰. گزینه ۱ «تَعَلَّمَ» اسم (مصدر) است. یادگیری زبان عربی وقت طولانی می‌گیرد.

در بقیه گزینه‌ها جمله‌ها فعلیه است. «أحب» «مات» «أحسن» به ترتیب فعل‌های مضارع، ماضی، امر می‌باشند.

۱۰۱. گزینه ۱ نهضت مشروطه، جنبشی سیاسی و اجتماعی گسترده قدرتمندی بود که در زمان مظفردالدین شاه به وقوع پیوست.

۱۰۲. گزینه ۱ به چوب بستن بازرگانان عامل مهاجرت مردم به حرم حضرت عبدالعظیم در ری بود.

۱۰۳. گزینه ۲ تا پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷، قانون اساسی مشروطه و متمم آن رسمیت داشت.

۱۰۴. گزینه ۳ در مهرماه ۱۲۸۵ نخستین دوره مجلس شورای ملی با حضور مظفردالدین شاه گشایش یافت.

۱۰۵. گزینه ۳ در آن زمان، ملی گرایان آلمانی خواهان یگانگی تمام آلمانی‌ها و تشکیل کشوری واحد بودند.

۱۰۶. گزینه ۴ نظامیان روسی بر اساس معاهده ۱۹۰۷ بخش وسیعی از نیمه شمالی کشور ایران را در جنگ جهانی اول اشغال کردند.

۱۰۷. گزینه ۱ مهدی سودانی، رهبر قیام مهدیون سودان بود.

۱۰۸. گزینه ۴ مجارستان جزو اتفاق مثلث نیست.

۱۰۹. گزینه ۴ موافقان (عاقدان) قرارداد ۱۹۱۹ اعتقاد داشتند که تنها راه نجات کشور، همکاری نزدیک با انگلستان است و این قرارداد موجب حفظ تمامیت ارضی ایران می‌شود.

۱۱۰. گزینه ۱ انقلاب روسیه در تاریخ ۱۲۹۶ ش. برابر با ۱۹۱۷ م. به پیروزی رسید.

۱۱۱. گزینه ۳ به دنبال پیروزی انقلاب روسیه، دولت بلشویکی این کشور نیروهایش را از ایران فراخواند.

۱۱۲. گزینه ۴ ضعف حکومت قاجار در زمان گسترش استعمارگرهای اروپاییان و همچنین طمع ورزی و فساد مالی درباریان، زمینه سلطه بیگانگان بر مملکت را فراهم آورد.

علاقه شاهان قاجار به مسافرت به اروپا انگیزه دریافت وام از بیگانگان را در زمان قاجار افزایش داد.

دادن امتیازات، گرفتن وام، اعمال حق کاپیتولاسیون و همچنین دخالت‌های دولت‌های بیگانه در امور داخلی

احساسات ملی را جریحه دار کرد.

۱۱۳. گزینه ۴ در ماجرای تخریب مجلس، روسیه از محمدعلی شاه حمایت کرد و انگلیس نیز با سکوت خود، به آن رضایت داد. (رد الف و ب) / جمله دوم درست است / محمدعلی شاه برای مبارزه با مشروطه خواهان، میرزا علی اصغر خان امین السلطان را که از مخالفان جدی مشروطه بود و در اروپا به سر می‌برد، به کشور دعوت کرد تا ریاست دولت را به او بسپارد. (رد ب و ج) / آیت الله سیدمحمد طباطبایی و سیدعبدالله بهبهانی، توسط قزاق‌ها دستگیر، شکنجه و تبعید شدند. به دستور شاه، میرزا جهانگیر خان صوراسرافیل، ملک المتکلمین و سید جمال الدین واعظ اعدام شدند. (رد الف، ب و ج)

۱۱۴. گزینه ۲ شیب دامنه‌ها بر عمق خاک و زهکشی آن اثر می‌گذارد و گیاهان در نتیجه فتوسنتز، موادی تولید می‌کنند، به این تولید، تولید ناخالص می‌گویند. گیاه مقداری از این مواد را برای رفع نیازهای خود، مثل تنفس، مصرف می‌کند. آنچه باقی می‌ماند تولید خالص اولیه است که این میزان در منطقه ساوان ۹۰۰ متر مربع در یک سال است.

۱۱۵. گزینه ۴ اختراع چرخ همچون کشف آتش تحول بزرگی در زندگی انسان آن دوره پدید آورد.

۱۱۶. گزینه ۳ جغرافیای حمل و نقل، شاخه‌ای از دانش جغرافیاست که جابه‌جایی مردم، بار و اطلاعات را در سطح زمین مطالعه می‌کند.

۱۱۷. گزینه ۲ آزادراه‌ها معمولاً در خارج از شهرها ساخته می‌شوند و بزرگراه‌ها معمولاً در درون شهرها ساخته می‌شوند.

۱۱۸. گزینه ۳ قطار پرسرعت الکتریکی که بین توکیو و ازاکا در ژاپن در سال ۱۹۶۴ به حرکت درآمد از اولین قطارهای پرسرعت جهان است.

۱۱۹. گزینه ۳ کانپینری

کشتی‌های فله‌بر و کانپینری مهمترین انواع کشتی‌های باربری هستند.

۱۲۰. گزینه ۴ تشریح عبارت‌های نادرست:

- دومین خانواده بزرگ زبانی از نظر تعداد سخن گو، خانواده چینی-تبتی است.

- زبان مردم عربستان در خانواده آفرو-آسیایی قرار دارد، درحالی که زبان مردم انگلستان، هند و ایران در خانواده هندو-اروپایی است.

۱۲۱. گزینه ۴ مهم ترین پروژه‌های در دست اجرای شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران عبارت‌اند از: احداث راه آهن سریع السیر (قطار پرسرعت) تهران - قم اصفهان (به طول ۴۱۰ کیلومتر) و برقی کردن راه آهن تهران - مشهد (به طول ۱۰۰۰ کیلومتر)

۱۲۲. گزینه ۱ الف) وایتکر، بوم‌شناس، سال‌ها پیش در طبقه‌بندی معروف خود به دو عامل بارش و دما توجه کرد.

ب) گودی یک جغرافی‌دان زیستی است. وی زیست‌بوم‌ها را به هشت زیست بوم محدود کرده است. شامل: ۱- توندرا ۲- تایگاه ۳- جنگل‌های پهن برگ منطقه معتدل ۴- علفزارهای منطقه معتدل ۵- بیشه‌زارها و مراتع مدیترانه‌ای ۶- بیابان ۷- جنگل‌های بارانی استوایی ۸- ساوان

۱۲۳. گزینه ۲ سه مورد (الف، ب و د) نادرست است.

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) در سال ۲۰۱۴ بیش از ۳/۵ میلیون کیلومتر خط لوله در سراسر جهان وجود داشته است.

ب) در سال ۱۳۹۶ پرتددترین بنادر مسافری کشور به ترتیب قشم، شهید حقانی، چارک و خرمشهر بودند.

د) در سال ۱۳۹۶، ۸۶/۴ هزار تن بار در حمل‌ونقل هوایی ایران جابه‌جا شده است.

۱۲۴. گزینه ۲ الف) در گذشته، جنگ و داد و ستد میان نواحی نقش مهمی در پدیدۀ پخش فرهنگی داشته است.

ب) به محل ظهور یک پدیده کانون می‌گویند و امروزه پخش فرهنگی بدون تماس فرهنگی به دلیل گسترش ارتباطات و رسانه‌ها غلبه دارد.

۱۲۵. گزینه ۲ وایتکر بوم‌شناس، سال‌ها پیش در طبقه‌بندی معروف خود به دو عامل بارش و دما توجه کرد و چنین مدلی را برای طبقه‌بندی (مانند شکل داده‌شده در سؤال) ارائه داد. در روش‌های جدید، یکی از معیارهای مورد استفاده برای تمایز زیست‌بوم‌ها از یکدیگر «میزان تولید ماده آلی» و سرعت رشد گیاهان هر زیست‌بوم است.

۱۲۶. گزینه ۲ برخی افراد گاهی بدون اینکه دقت کنند، در زندگی خود، باوری را که مبنای آن یک مغالطه است، پذیرفته و براساس آن تصمیم می‌گیرند و عمل می‌کنند. مثل عبارت صورت سؤال که یک مغالطه است.

۱۲۷. گزینه ۳ مثال مطرح شده در صورت سؤال از نمونه باورهایی است که انسان‌ها بدون توجه به اینکه مبنای آن‌ها مغالطه است، پذیرفته‌اند.

۱۲۸. گزینه ۳ اولاً فیلسوف درباره مسائل فلسفی به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد.

۱۲۹. گزینه ۴ تمام مردم به مسائل فلسفی می‌اندیشند، اما فیلسوف تاملی جدی در این مسائل دارد.

۱۳۰. گزینه ۱ تشریح موارد نادرست:

ب) گاهی انسان‌ها بدون آنکه فلسفه آموخته باشند، به فهم فلسفی عقاید و باورهای خود می‌پردازند.

پ) تمثیل غار افلاطون در کتاب جمهوری آمده است.

ت) اگر شخص تنومندی زندانی را از سربالایی بالا بکشد و از غار بیرون بکشد، چنان رنج عظیمی بر او تحمیل می‌شود که توانایی تحمل آن را از دست خواهد داد و نخواهد توانست هیچ‌یک از اشیای حقیقی را ببیند و بشناسد.

ث) تمثیل غار افلاطون دارای ابعاد مختلف است.

۱۳۱. گزینه ۲ کرکگور (فیلسوف دانمارکی قرن بیستم) معتقد است که ایمان هدیه‌ای الهی است که خداوند به انسان عطا می‌فرماید.

۱۳۲. گزینه ۳ پیروی از نظرات فیلسوفان گذشته تنها در صورتی پذیرفته است که با استدلال عقلی اثبات شده باشد و اگر فیلسوفان قبلی عقاید نادرستی داشته باشند، فیلسوف واقعی آن‌ها را نمی‌پذیرد. لذا عقیده‌اش را بر پایه نظرات فیلسوفان قبلی بنا نمی‌کند. همچنین فیلسوف در برابر حقیقت متواضع است.

۱۳۳. گزینه ۱ عبارت‌ها به ترتیب با فیلسوفانی که در گزینه «۱» ذکر شده‌اند، مرتبط هستند.

۱۳۴. گزینه ۱ الف) ویلیام جیمز: «من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.»

ب) کاتینگهام: «قبول خداوند زندگی ما را در بستری قرار می‌دهد که آن را با ارزش و اهمیت می‌سازد و این امید را می‌دهد که به جای اینکه احساس کنیم در جهان بیگانه‌ای افتاده‌ایم که در آن هیچ امری در نهایت، اهمیت ندارد، می‌توانیم پناهگاهی بیابیم.»

ج) اینشتاین: «انسانی که زندگی و حیات دیگران و حتی خودش را بی‌معنا واهی می‌پندارد، نه تنها موجودی بدبخت است، بلکه صلاحیت زندگی را هم ندارد.»

۱۳۵. گزینه ۱ اگر انسان قدرت تفکر خود را افزایش دهد و با استفاده از قواعد تفکر در امور فلسفی بیندیشد، به ثمرات زیر دست می‌یابد:

۱- دوری از مغالطه‌ها ۲- استقلال در اندیشه ۳- رهایی از عادات غیرمنطقی

۱۳۶. گزینه ۲ سور «هر» یا «هیچ» صرفاً مختص قضایای کلی است بنابراین سور قضیه منحصر به این دو قسم نیست بلکه در باب قضایای جزئی هم سور وجود دارد که همان کلمه‌ی «بعضی» یا «برخی» است.

۱۳۷. گزینه ۴ «تمثیل» نوعی استدلال است که در آن حکم یک موضوع به موضوع دیگر، به دلیل مشابهت آن‌ها به یکدیگر سرایت داده می‌شود. تمثیل در مقام آموزش بسیار مؤثر است.

۱۳۸. گزینه ۱ موضوع قضایای شخصی یک شخص یا مجموعه مشخص و معین است. در جمله مذکور در گزینه ۱ کلمات حالت مطلق داشته و اشاره به شخص معین نمی‌کند. اما در سایر گزینه‌ها مجموعه اعداد فرد، جامعه بشری و مشخصاً خود مجموعه، موضوع مشخصی دارند و درواقع گزاره ۱ می‌تواند به شکل زیر نوشته شود:

هر کلمه‌ای بیانگر تصور ذهنی است.

۱۳۹. گزینه ۴ اجزای قضیه اول: کسی (موضوع)، رونده به مسافرت (محمول)، نیست (رابط)

اجزای قضیه دوم: دانش و دین (موضوع)، رهانده تو (محمول)، است (رابطه)

۱۴۰. گزینه ۲ در این متن تنها یک جمله درست وجود دارد و آن هم جمله آخر است که در کتاب آمده است.

توضیح جملات نادرست:

الف) این توصیف درباره استقرای تعمیمی صادق است، نه استقرای تمثیلی.

ب) تمثیل هیچ گاه قطعیت ندارد.

ج) استدلال تمثیلی گاهی با مغالطه همراه است؛ نه همیشه.

د) این مغالطه اشتراک لفظی، از نمونه‌های مغالطه تمثیلی نیست.

۱۴۱. گزینه ۱ تنها جملات خبری هستند که قابلیت صادق یا کاذب بودن را دارند. از آن‌جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است و جملات انشایی (امری، پرسشی، تعجبی و ...) را

نمی‌توان صادق یا کاذب دانست، پس این دسته از جملات در منطق بررسی نمی‌شوند.

توضیح نکات درسی:

به جملات بامعنایی که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق (درستی) یا کذب (نادرستی) آن‌ها سخن بگوییم «قضیه» می‌گویند.

۱۴۲. گزینه ۲ در سایر گزینه‌ها نوع استدلال ما تمثیلی است. یعنی از مقایسه بین دو موضوع به دست آمده است. رسانا بودن مس به جیوه سرایت داده شده است. مضر بودن سیگار به خاطر

نیکوتین به جای نسبت داده شده است. پرنده بودن خفاش را از مقایسه با پرواز کردن پرندگان نتیجه گرفته‌ایم. در گزینه (۲)، نوع استدلال استنتاج، بهترین تبیین است.

۱۴۳. گزینه ۴ موضوع در گزینه ۴ ضمیر «ما» است. از آنجایی که ضمائر، مفهومی جزئی محسوب می‌شوند؛ در نتیجه این قضیه شخصی است. سایر قضایا محصوره هستند.

۱۴۴. گزینه ۳ در گزینه ۳ قضیه شخصی است. ساختار استاندارد قضیه این‌گونه است که من (موضوع قضیه / مفهوم جزئی) همهٔ عرمم به پای تو می‌نشینم. در گزینه ۲ بی‌خبران موضوع قضیه و

مفهومی کلی است، پس قضیه محصوره است.

۱۴۵. گزینه ۱ از استنتاج بهترین تبیین در بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود. (قوانین علمی با فرضیه‌های علمی متفاوتند.)

۱۴۶. گزینه ۱ عواملی مثل: یکسان نبودن منابع و عوامل تولید در کشورها و نیز یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری یا تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی باعث می‌شود تا تولید یک

محصول در کشوری به صرفه باشد و در کشور دیگر، صرفه اقتصادی نداشته باشد و همین اختلاف، پایهٔ بده - بستان دو کشور یا صادرات و واردات را تشکیل می‌دهد.

۱۴۷. گزینه ۴ یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری و تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی از جمله دلایلی است که باعث می‌شود کشورها با یکدیگر

وارد مبادله شوند.

۱۴۸. گزینه ۲ عواملی که منجر به تجارت بین‌المللی بین کشورها می‌شود، توان تولیدی منطقه با کشوری را در مقایسه با منطقه یا کشوری دیگر، تغییر می‌دهد و موجب می‌شود تولید یک محصول

نسبت به محصول دیگر مقرون به صرفه‌تر شود و به عبارت دیگر "مزیت اقتصادی" ایجاد کند.

۱۴۹. گزینه ۲ براساس اصل مزیت مطلق هر منطقه یا کشور باید منابع و عوامل تولید خود را برای تولید کالاهایی به‌کار گیرد که هزینهٔ تولید آن نسبت به هزینهٔ تولید کالای مشابه در کشورهای

دیگر کمتر باشد و محصولات دیگر را از طریق مبادله با یکدیگر تأمین نمایند. بنابراین از آنجایی که هزینهٔ تولید آناناس در کشور A کمتر است، آناناس را در داخل تولید می‌کند و موز را از کشور

B می‌گیرد چون B در تولید موز مزیت مطلق دارد.

۱۵۰. گزینه ۱

۳۰۰ = افراد بیکار = تعداد افراد جویای کار بالای ۱۵ سال

افراد بیکار + افراد شاغل = جمعیت فعال

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

الف)

$$\text{درصد } 16 \approx 100 \times \frac{300}{1500 + 300} = \text{نرخ بیکاری}$$

ب) برای کاهش نرخ بیکاری از ۱۶٪ به ۱۰٪ باید میزان افراد بیکار (به میزان x واحد) کاهش پیدا کند، بنابراین در صورتی که تعداد افراد بیکار از ۳۰۰ نفر به ۱۸۰ نفر برسد (یعنی باید حداقل

۱۲۰ نفر در این کشور شاغل شوند)، نرخ بیکاری ۱۰ درصد می‌شود.

$$\frac{300 - x}{1800} \times 100 = 10$$

$$\frac{300 - x}{1800} = \frac{10}{100} = \frac{1}{10} \rightarrow 3000 - 10x = 1800$$

$$1200x = 10x$$

$$120 = x$$

ج)

$$1800 = 1500 + 300 = \text{افراد بیکار} + \text{افراد شاغل} = \text{جمعیت فعال}$$

۱۵۱. گزینه ۴ نقاطی که در درون منحنی مرز امکانات تولید هستند، بیانگر منابع بیکار یا غیرفعال در اقتصاد هستند.

۱۵۲. گزینه ۲ الف) دانش آموز بیکار محسوب نمی‌شود.

ب) دانشجو بیکار محسوب نمی‌شود.

ج) خانم میرزایی به دلیل قرار گرفتن در شرایط بد اقتصادی (بیکاری دوره‌ای)، مجبور به تعطیلی موقت شده است.

د) آقای رضایی به دلیل استعفا و جابه‌جایی از یک شغل به شغل دیگر، بیکار محسوب می‌شود.

ه) خانه‌دار بیکار محسوب نمی‌شود.

(و) بیکاری آقای عباسی، بیکاری فصلی است که در بعضی از کسب و کارها به دلیل تغییرات فصلی رخ می‌دهد.

۱۵۳. گزینه ۳ براساس اصل مزیت نسبی، هر منطقه یا کشور باید کالایی را تولید کند که هزینه فرصت تولید کم‌تر باشد.

گزینه ۱. ۱۵۴

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

نفر ۱,۵۰۰,۰۰۰ = ۲۵۰,۰۰۰ - ۱,۷۵۰,۰۰۰ = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

جمعیت غیر فعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال

نفر ۱,۳۸۰,۰۰۰ = ۱۲۰,۰۰۰ - ۱,۵۰۰,۰۰۰ = جمعیت فعال

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

نفر ۵۵۵,۰۰۰ = ۸۲۵,۰۰۰ - ۱,۳۸۰,۰۰۰ = جمعیت بیکار

$$۱۰۰ \times \frac{\text{جمعیت بیکار ۱۵ ساله و بیشتر}}{\text{جمعیت فعال ۱۵ ساله و بیشتر}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$۳۷ \text{ درصد} = \frac{۵۵۵,۰۰۰}{۱,۵۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \text{نرخ بیکاری}$$

۱۵۵. گزینه ۳ راه‌هایی که یک کشور می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک‌تر شود:

- گوناگون کردن راه‌های تأمین کالاهای وارداتی

- گوناگون کردن بازارهای فروش کالاهای صادراتی

- فاصله گرفتن از وضعیت تک‌محصولی

- فراهم کردن تأمین بعضی نیازها در داخل با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی

- توجه بیشتر به علم و فناوری و اقتصاد دانش بنیان

۱۵۶. گزینه ۲ بر اساس اصل مزیت مطلق، هر منطقه یا کشور باید کالایی را تولید کند که هزینه تولید آن در مقایسه با سایر نقاط کمتر باشد. هزینه تولید هر کیلو گندم در کشور B کمتر از

کشور A است و هزینه تولید هر کیلو جو در کشور A، کمتر از کشور B است. بنابراین بر اساس اصل مزیت مطلق، کشور B باید گندم و کشور A باید جو تولید کند.

۱۵۷. گزینه ۲ مطابق نمودار، دستمزد ۴ میلیون تومان در بازار نیروی کار، با حالت تعادل روبه‌رو هستیم، بنابراین در سطح دستمزدهای بالاتر از ۴ میلیون تومان، با مازاد عرضه یا کمبود تقاضا روبه‌رو هستیم و در سطح دستمزدهای پایین‌تر از ۴ میلیون تومان با مازاد تقاضا یا کمبود عرضه روبه‌رو خواهیم بود.

۱۵۸. گزینه ۳

(الف) یک کشور برای نزدیک شدن به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی می‌تواند با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

(ب) جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی کشورها موجب شده است تا اقتصاددانان به اهمیت استقلال اقتصادی و عدم وابستگی به خارج، در تولید و تأمین نیازهای اساسی خود، تأکید کنند. وابستگی در تأمین کالاهای راهبردی و ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (مثل نفت و هسته‌ای و انرژی‌های نو) و صنایع نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه رقیب یا دشمن و نهایتاً ضعف و وابستگی کشور شود.

۱۵۹. گزینه ۴

کشور چین در تولید محصولات غذایی و کشور برزیل در تولید پوشاک مزیت مطلق دارند. زیرا به نسبت کشورهای دیگر می‌توانند محصولات بیشتری تولید نمایند. بنابراین کشور چین باید محصولات غذایی را در داخل تولید کند و پوشاک موردنیاز را از برزیل وارد کند. و از طرفی برزیل نیز پوشاک را در داخل تولید کند و محصولات غذایی موردنیاز خود را از چین وارد کند.

کشور پاکستان در هیچ محصولی مزیت مطلق ندارد. اقتصاددانان در این حالت، مفهوم مزیت نسبی را به کار می‌برند و می‌گویند هرچند پاکستان در غذا و پوشاک به نسبت دو کشور دیگر مزیت مطلق ندارد، اما در کشور خود در تولید پوشاک نسبت به غذا مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در صنعت پوشاک متمرکز شود و غذای موردنیاز خود را از چین وارد کند.

۱۶۰. گزینه ۲ (الف) بیکاری اصطلاحی است که شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.

(ب) عرضه‌کنندگان نیروی کار، همان کارگرانی هستند که با نیروی بدنی و یا فکری خود، محصول یا خدمتی را تولید می‌کنند و حاضرند کار خود را در اختیار تقاضاکنندگان کار قرار دهند.

(ج) بررسی قسمت (ج) گزینه‌ها:

گزینه ۱: صحیح است.

گزینه ۲: صحیح است.

گزینه ۳: نادرست است. وجود منابع بیکار سبب می‌شود که کشور در زیر مرز امکانات تولید قرار گیرد.

گزینه ۴: نادرست است. طبق تعریف کسانی را که از جست‌وجوی شغل دلسرد شده‌اند، بیکار محسوب نمی‌کنند.

سجاد مختاری